

ROZBOR PRÁVA SPOLEČENSTVÍ V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OBECNÉM ZÁJMU S DOSAHEM DO PRÁVNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A JEJICH FINANCOVÁNÍ

PRÁVNÍ ANALÝZA I

Oponentní posudek prof. JUDr. Richarda Pomahače

Oponovaný materiál obsahuje tři analytické dílčí zprávy, které si dle autorů kladou za cíl poskytnout kontext a vymezení pravidel pro Doporučení pro koncepční legislativní činnost v oblasti sociálních služeb a způsobů jejich financování.

Charakteristickým znakem celého mnou oponovaného materiálu je podle vyjádření autorů to, že důraz byl položen více na pohled z hlediska práva EU než z hlediska práva ČR, a to s ohledem na vymezení tohoto projektu, který je více zaměřen na oblast práva EU, zatímco paralelní projekt realizovaný advokátní kanceláří HOLEC, ZUSKA & Partneři, je naproti tomu více zaměřen na pohled z hlediska práva ČR.

Plně se tedy budu snažit respektovat záměr autorů a vyjádřím se ve svém oponentním posudku k předloženému materiálu především jako k právní analýze s těžištěm v evropském právu, ale z povahy věci se budu muset vyjádřit i k tomu, jak se autorům podařilo vystihnout vliv evropského práva na český právní řád, neboli tzv. evropeizační prvek.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Především chci autory pochválit za to, že ačkoli dostali zadání rozebírat právo Společenství, jak je patrné z názvu analýzy, většinou správně píšou o právu EU, což dobře odráží terminologii podle stavu ke dni 31.3.2011, k němuž je analýza v převážné části dovedena. Pokud by byla analýza určena méně specializované odborné veřejnosti, doporučoval bych v tomto smyslu upravit i název, abychom veřejnost zbytečně nemátli.

Je dobře, že výklad začíná právní charakteristikou veřejné podpory. Správné pochopení toho, že právo EU poměrně podrobně upravuje podmínky slučitelnosti veřejných podpor s vnitřním trhem, je velmi důležité pro rozhodovací praxi úředníků i podnikatelů v každé oblasti, a tedy i v oblasti sociálních služeb.

Ve výkladu o fakultativních výjimkách ze zákazu veřejné podpory autoři uvádějí, že obecná pravidla jsou často určitým zobecněním několikaleté rozhodovací činnosti Komise odrážející precedenční praxi soudních orgánů EU. Pokud by autoři netrvali na představě, že soudy EU vytvářejí precedenty v přísném právním významu tohoto pojmu, podařilo by se jim takto zformulovat důležitý poznatek, který platí nejen pro fakultativní, ale pro všechny výjimky ze zákazu veřejné podpory.

Obecná pravidla jsou totiž formulována mnoha neostrými výrazy a možnost stanovit výjimky v rámci diskreční pravomoci orgánů spravujících vnitřní trh byla v komunitárním právu na počátku dne vlastně odjakživa, tedy již od časů Montánní unie. Tato oblast se proto také stala jedním z krystalizačních jader vývoje evropského správního práva.

Soudní přezkum se stal v této oblasti pro právníky zajímavým o něco později, ale i zde vznikla líheň velmi zajímavé právní argumentace. Koneckonců i řada právních kotrmelců, jichž se soudci dopustili, svědčí o neprecedenční soudní praxi.

Oblast práva veřejných podpor a související oblasti evropského soutěžního práva jsou někdy charakterizovány větou, že správní politika přebíjí správní právo. Nezdá se mi však, že autoři oponovaného textu chtěli tuto myšlenku hlouběji rozvíjet, a tak ji alespoň takto připomínám. Je nutné zdůrazňovat, že se právníci v této oblasti pohybují na výsočném území

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

správní diskrece, takže některé výtky na adresu rozvolněných právních definic vyznívají podle mého soudu do ztracena.

Od veřejných podpor přechází výklad poměrně ostrým řezem k službám obecného hospodářského zájmu, které z nějakých nejasných důvodů mají přidělenou anglickou zkratku SGEI namísto zavedené české zkratky SOHZ, kterou ostatně evropské právo v českých verzích oficiálních dokumentů běžně používá. Autoři zřejmě chtěli být světoví.

S problematikou SOHZ je ovšem, objektivně vzato, v právu značná potíž a nejsem si jistý, zdali bude čtenářům vše v těchto partiích srozumitelné.

Bylo by asi dobré zdůraznit, že právo EU umí říci více o úhradách za veřejnou službu než o SOHZ. Lisabonský protokol č. 26 podle mého názoru příliš sebevědomě říká, že ustanovení Smluv se nijak nedotýkají pravomoci členských států poskytovat, pořizovat a organizovat nehopodářské služby obecného zájmu, zatímco všechny hospodářské a nota bene též univerzální služby mají v EU společný hodnotový a právní rámec.

Srozumitelný výklad, který by si vyžadoval samotný Protokol č. 26, mi v práci chybí a autoři problém ještě sami komplikují, když například v subkapitole 2.1 tvrdí, že na služby obecného zájmu v užším smyslu se pravidla EU na vnitřním trhu zásadně nevztahují, což by určitě vyžadovalo další vysvětlení.

Při pokračování ve čtení první dílčí analýzy a zvláště pak při četbě analýzy druhé se oponentovi vkrádá do hlavy myšlenka, zda opravdu vše, co čte, je právní analýza. Určitě lépe než podtitul „Právní analýza“ povahu některých partií vystihují slova, která také v textu nalezneme, a sice, že materiál poskytuje informace o stavu práva EU.

Mezi poskytnutím informací a analýzou je rozdíl. Přikláním se k hodnocení, že celý materiál poskytuje informace o právu EU, avšak jen v určitých částech nalezneme skutečnou právní analýzu.

Jisté je, že máme k dispozici kompilaci. Autoři vcelku důsledně odkazují na své zdroje, ty však často využívají málo kriticky. Dobře to ukazuje následující příklad.

Dílčí analýza 3 obsahuje v části 4.1 Stav obecné implementace pravidel veřejné podpory obsáhlý výťah z odpovědi, kterou v prosinci 2008 vypracoval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže po urgenci Komise, že je třeba dodat zprávu předepsanou rozhodnutím 2005/842/ES. Je to dokument zajímavý spíše pro poznání naší administrativní praxe před třemi roky, je však již obsahově zastaralý a o stavu obecné implementace pravidel veřejné podpory podává jen okrajové svědectví, pokud vůbec jaké – spíše bych očekával, že autoři zjistí, co je připraveno pro letošní zprávu.

Právní analýzu je zajisté možné podobnými výlety do světa úřednické praxe ozvláštnit, její jádro vidím však jinde. Především je třeba vyjasnit, které prameny je nutné analyzovat zvláště pečlivě, a co je naopak možné říci velmi stručně, či dokonce obejít, aby analýza nebyla zbytečně rozvláčná a zatížená nedořešenými otázkami.

Připomínám, že některé věty vyvolávají z hlediska analyzovaných pramenů úplně zbytečné zmatky.

Hned v předmluvě k první části se například říká něco, co rozsah pramenné základny znejasňuje. Cituji ze strany xiii: „Tato dílčí analýza 1 (Analýza primárního práva Společenství) se svým tématem částečně překrývá s dílčí analýzou 2 (Analýza dopadu rozsudků a judikátů ESD), neboť rozsudky a judikáty ESD jsou založeny také na výkladu primárního práva EU.“

Pominu poměrně komplikovanou otázku, co vlastně dnes tvoří prameny primárního právo Společenství na straně jedné a prameny primárního práva EU na straně druhé, i to, že nemá žádný větší smysl odlišovat rozsudky a judikáty ESD. Jak je to ale s tím překrýváním?

Odpovím si na tuto řečnickou otázku na základě charakteristické ukázky z textu a několika souvisejících úvah.

Skoro jsem nechtěl věřit svým očím, ale v dokumentu se opravdu jeden a tentýž bod 95 rozsudku ESD Altmark cituje obsáhle ve stejném neoficiálním překladu ve všech třech částech, a to jak v subkapitole Úvod k Altmarskému balíčku, tak v subkapitole Test

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

neexistence veřejné podpory EU, a aby se to nepletlo, tak i v subkapitole Kvalifikace vyrovnávací platby za SGEI jako veřejné podpory EU.

Co vlastně vyprovokovalo německý Spolkový správní soud k položení otázky, jejíž zodpovězení vyústilo v tolikrát reprodukováný kousek judikátu ESD? Šlo o snahu zjistit, zda to, co je v souladu s německým právem, je i v souladu s právem komunitárním. Základní otázka ale vůbec nemířila na primární právo, ale na nařízení 1893/91/EHS, tedy na sekundární pramen. A ESD pak poradil všem národním soudcům, jak si v podobných případech mají počínat, resp. co by měli při svém rozhodování zkoumat. Lze ovšem doložit, že vyznění rozsudku ESD Altmark zase až tolik národní soudce nepřekvapilo a že to, co ESD požadoval, věděli a dělali již dříve.

Toto nám ale oponovaný materiál vůbec neříká. Druhá část (Analýza dopadu rozsudků a judikátů ESD) totiž začíná sugestivním tvrzením, že základním judikátem ESD v oblasti veřejné podpory EU pro služby obecného hospodářského zájmu je právě až Altmark z roku 2003.

Kdybychom brali vážně to, co jsem výše citoval z předmluvy, měli bychom mít před sebou ono zmíněné překrývání. Nejdříve jsme se věnovali primárnímu právu a ejhle - na Altmarku vidíme, jak se primární právo vyjeví, když se ho chopí ESD. To je hezký příklad překrývání. Avšak to, že němečtí soudci rozhodovali v duchu Altmarku již dříve a že se nyní hlavně ptali na výklad sekundárního práva, je sice také určitý druh překrývání pramenů práva, ten však z nejasných důvodů vysvětlován není.

Zastavil jsem se u této otázky podrobněji, protože se domnívám, že v takovýchto otázkách není zjednodušování na místě.

Autoři uvádějí v úvodu desítky rozsudků ESD, které nikde ve výkladu dále nepoužijí. Je sice dobré, že znají rozsudky Van Gend en Loos, Costa nebo AETR, ale ty zná dnes snad už každý absolvent základního kurzu práva EU a k ničemu je při výkladu zadaného tématu nepotřebujeme.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Naproti tomu autoři nepoužívají a domnívám se, že ani neznají, například rozsudek ve věci 240/83 ADBHU, kde je sice velice stručně, ale zároveň kategoricky nastolen rozdíl mezi podporou a kompenzací. Tady se již jasně projevilo uvažování nazývané pak generálními advokáty „náhradová teorie“ a právě toto uvažování vlastně triumfovalo v Altmarku skoro o dvacet let později.

Příznivci náhradové teorie v 80. a 90. letech byli pochopitelně i mezi národními soudci a ti také nemlčeli. Totéž období ovšem vytvořilo i rozhodovací praxi prosazující, že bez povolení je slučitelnost podpory s vnitřním trhem vždy nejistá. Vznikla i Jacobsova „quid pro quo“ doktrína a leccos dalšího. A nic z toho není úplně mrtvé ani po Altmarku.

Každý, kdo si druhou část přečte, patrně potvrdí, že se seznámil nikoli s Analýzou dopadu rozsudků a judikátů ESD, ale s Pokusem o analýzu dopadu Altmarku, což je však něco podstatně jiného.

Je celkem jasné, že Altmark více než soudcům posloužil úředníkům Komise. Memento rozsudku Altmark totiž ukazovalo na průchodnost legalizace podpor národními soudy, což nebylo plánem Komise, která pochopitelně trvala na povolovacím režimu, avšak zároveň nechtěla sama sobě připravit přespříliš rutinní práce.

Mnoho úředníků Komise totiž ještě mělo v dobré paměti, jaké horké chvíle jí připravily rozsudky ESD zpřísňující procedurální pravidla a jak se to pak podařilo šťastně vyřešit nařízením 659/1999. Autoři oponované práce si to jistě také uvědomili, takže se snažili čtenáře nasytit z Altmarského (nebo Altmarkského?) balíčku. Jsou podrobně reprodukovány tzv. Rámec SOHZ a Rozhodnutí SOHZ, jakož i Směrnice o průhlednosti finančních vztahů. K tomu nemá oponent připomínky, v textu se jen opakují nebo parafrázuji věty z těchto dokumentů.

Druhá část oponované práce je uzavřena kapitolkou o sekundárním právu EU v oblasti SOHZ po Lisabonské smlouvě. Ani zde se toho ale čtenáři bohužel mnoho zajímavého nedozví. Autoři neměli k dispozici ani tzv. Postaltmarkský balíček, ani jiné legislativní

návrhy, takže většinou opakují to, co Komise říkala o svých záměrech ještě v době, kdy vůbec nebylo jasné, jak to s Lisabonskou smlouvou vlastně dopadne.

Třetí část práce nás přenáší do prostoru evropeizovaného práva - či jak se občas říká – do ráje transpozičních deficitů.

Výklad začíná transpozicí Směrnice o službách na vnitřním trhu, kde naštěstí deficitem nyní trpí více jiných států než Česká republika. Předřazena je pasáž o svobodě usazování a volného pohybu služeb v právu EU, která se snaží uchopit několik problémů najednou a snaží se zejména upozornit čtenáře na to, že i v oblasti sociální politiky jsou uznávány tzv. naléhavé důvody veřejného zájmu. Připomínám, že oblastí i politik, v nichž se uznává veřejný zájem, zná právo EU velmi mnoho, není jasné, proč by tomu tak v sociální politice být nemělo.

Souvislosti, které by hlubší právní analýza měla reflektovat, zůstává dost. Především je nutno srozumitelně vysvětlit, proč SFEU stanoví, že v oblasti sociální politiky společná opatření musí být přijímána s veškerým ohledem na rozmanitost vnitrostátních zvyklostí, zejména v oblasti smluvních vztahů.

Až další vývoj má totiž prokázat, že stimulem je nejenom lepší fungování vnitřního trhu, který napomůže harmonizaci sociálních systémů, ale že lze také počítat s efekty nových postupů stanovených Smlouvami a s efekty sbližování právních a správních předpisů. Tato ustanovení mají zřejmý programový charakter a nejsou bezprostředně použitelná.

Sociální politika jako velice široká oblast aktivit Unie i členských států je sdílenou politikou v jednotlivých smluvně zakotvených prvcích, k nimž nesporně patří i pravidla týkající se záruk svobod volného pohybu služeb i osob. Ne však ve všech ohledech, neboť například modernizace systémů sociálního zabezpečení (čímž se myslí to, co jde nad rámec sociálního zabezpečení a sociální ochrany pracovníků) je pouze komplementární, podpůrnou úlohou Unie.

Klíčovým zůstává ustanovení, které bylo v procesu tvorby Lisabonské smlouvy velice široce diskutováno, a sice ustanovení zakazující harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti sociální politiky, pokud by tato harmonizace překračovala meze toho, čeho již bylo dosaženo dříve. Harmonizační aktivity jsou nahrazovány uplatněním tzv. metod otevřené koordinace.

Lisabonská smlouva je v tomto ohledu plná různých kompromisů, které by i školené právníky, kteří však neznají úplně přesně celé pozadí této problematiky, mohly vést k závěrům o tom, že v této oblasti bylo dohodnuto mnoho ustanovení, která si navzájem odporují. Východisko z tohoto stavu není jednoduché. Silně znějící právní prohlášení mají nutně velmi slabý dopad.

Rozhodovací praxe ESD je proto dosti zdrženlivá a čelí pokusům spojovat některé nedomyšlené formulace dokumentů z oblasti sociální politiky s argumenty o porušování svobod volného pohybu či dokonce základních práv. Jako vzorový příklad může v tomto případě posloužit případ Chatzi (C-149/10).

V tomto případě řecká berní úřednice, která porodila dvojčata, žalovala řecký stát, že nerespektuje výsledky výsledkem dialogu o sociální politice mezi sociálními partnery na evropské úrovni. Státní kasa na ní ušetřila tím, že se jí děti nenarodily jako jednočata, protože pak by nepochybně čerpala placenou dovolenou dvakrát. Celý případ dokumentuje pokus napravit to, co se nezdařilo přírodě, právní cestou, a to s odvoláním se na konfúzní proces tvorby evropských předpisů. ESD nejenom že neodmítl případ věcně projednat, ale také dosti razantním způsobem naznačil, že podobným argumentům nehodlá přisvědčit.

To, co je dobrá a co špatná sociální politika, se tedy dostává do sbírek slavných rozsudků ESD díky všemožné argumentaci, zdaleka to nemusí být především ony v práci vyzdvižené důvody veřejného zájmu.

Jako administrativista více sleduji spíše to, co napovídá o základnostech víceúrovňové správy v oblasti sociální politiky, nicméně nechci zlehčovat ani to, co se opírá o všechny ty různé neopominutelné zájmy, jimiž se rozhodovací praxe ve veřejné správě jistě rovněž často

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ohání. Z hlediska evropského správního práva by ovšem bylo potřeba především lépe, než se podařilo v oponovaném textu, rozlišit neopominutelné zájmy Unie na straně jedné a zájmy nepřímých vykonavatelů evropských, resp. evropeizovaných pravidel na straně druhé. To, zda jde o incident bližší nebo vzdálenější sociální politiky, je určitě podružným momentem.

Nejrozšířenější technikou správního práva používanou při soudním přezkumu je proporcionalistický test zkoumající kauzální spojitost mezi správním opatřením státu a veřejným zájmem, efektivnost přijatého správního opatření a zejména pak to, zda nebylo možné zvolit méně razantní, k zájmové sféře šetrnější opatření.

Autoři oponované práce se rozhodli probrat relativně podrobně transpoziční téma, a to i v případech rámcové úpravy sledující jiný účel než ten, který je spojen s podporami a s SOHZ. Je to přístup nevděčný pro právní analytiku a také přesvědčivost podaného výkladu občas kolísá.

Ukáží to na příkladu směrnice o službách na vnitřním trhu. Autoři správně upozorňují na omezené možnost použití této směrnice, pokud jde o sociální služby. Naproti tomu podle mého názoru poněkud podceňují transpoziční martyrium, které u nás nastalo, zmiňují-li se jenom o zákoně o volném pohybu služeb. Samozřejmě souhlasím s tím, že pro sociální služby tento zákon nijak zásadní význam nemá.

Protože se zákon o volném pohybu služeb objevuje v jedné souvislosti i ve čtvrté části oponované práce, učiním na tomto místě ještě jednu poznámku. Autoři diskutují o potřebnosti národní definice SOHZ a připomínají, že zákon o volném pohybu služeb vlastně takovou definici obsahuje (službou obecného zájmu hospodářské povahy taková služba, která je poskytována univerzálním a trvalým způsobem a jejímuž poskytovateli zvláštní právní akt přiznává zvláštní práva a povinnosti; takovou službou je zejména poštovní služba, dodávka elektrické energie nebo plynu, provozování letišť nebo přístavů, veřejná doprava, zásobování vodou a odvádění a čištění odpadních vod nebo nakládání s komunálními odpady.)

Zákon o volném pohybu služeb definuje SOHZ uvedeným způsobem proto, aby na uvedené služby nevztáhl modifikovaný národní režim vycházející z článku 16 směrnice o

službách na vnitřním trhu. Jde tedy v podstatě o transpoziční nutnost v situaci, kdy nejkontroverznější část této směrnice prošla po dlouhých tahačích náhodou právě v této podobě. Nehledal bych proto ani ve spojení s důvodovou zprávou k zákonu o volném pohybu služeb zdařilý zárodek eurokonformní národní definice SOHZ. Není ostatně vůbec příliš zřejmé, proč bychom takou definici vůbec měli do našeho právního řádu vnášet.

Následující dosti podrobný výklad o právu veřejných zakázek může být zajímavý z hlediska toho, kdo se chce poučit o této u nás obvykle přeceňované regulaci. Možná, že si někteří čtenáři ujasní, proč tak často měníme národní úpravu, promyšlená spojitost s problematikou veřejné podpory a SHOZ však podle mého názoru z textu nevyzařuje.

Řada závěrečných partií v třetí části oponované práce a zvláště pak v její čtvrté části se již značně vymyká kontextu evropského práva. Jde někde jen o reprodukce z právních i neprávních zdrojů, jinde o docela zajímavý původní výklad. Z hlediska logiky oponentského posudku bych se chtěl vyjádřit především ke dvěma obecnějším otázkám, které mne jako čtenáře avizované právní analýzy napadají.

Za prvé si nelze nepovšimnout toho, jak s postupujícím výkladem sílí odhodlání autorů čerpat i ze zdrojů, které jsou jako prameny pro právní analýzu velmi problematické.

Typickým příkladem je sklon argumentovat tzv. Příručkou o SOHZ. Tato příručka má – vyjádřeno terminologií platného českého správního práva – povahu sdělení. Klasifikovat její právní závaznost není obtížné, protože tak činí sama, když výslovně uvádí, že jde o pracovní dokument nezavazující Evropskou komisi jakožto instituci. Nezavazuje-li tento dokument Komisi, nezavazuje patrně ani nikoho jiného, protože Komise nemá právo vydávat externě závazné akty, jimiž by sama vázána nebyla. Z hlediska pramenů evropského práva jde o relevantní dokument jenom díky ESD, který prostě k výhradám o nezávaznosti takovéhoho soft law pro orgán, který je jeho původcem, nepřihlíží.

ESD by Příručku o SOHZ v úvahu vzal zejména tehdy, kdyby někdo argumentoval tak, že tím, co Komise napsala do příručky, ho chtěla uvést v omyl. Právní analytik by tedy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

měl především zjistit, zda v příručce takovéto chytáky jsou, a případně před nimi veřejnost varovat. To však autoři oponované práce nedělají.

Tento příklad také dobře ukazuje, do jakých pastí se evropské správní právo samo dostává. Příručka je souborem stanovisek, která však mohou být co do užitečnosti pro čtenáře dychtícího poznat právní úpravu a rozhodovací praxi snadno překonána. K tomu může dojít tím, že úřad, který příručku vydal, najde lepší řešení, anebo prostě tak, že si někdo nepovšimne skrytých předpokladů, na nichž validita zveřejněných stanovisek závisí.

Četl jsem nedávno práci, která dokazuje na příkladu rozboru činností českého Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, že jeho pracovníci ročně adresují tazatelům stovky právních stanovisek týkajících se veřejné podpory, přičemž však v naprosté většině do těchto stanovisek prostě jen kopírují již předem připravené odpovědi v té podobě, v jaké byly již předtím zveřejněny na internetových stránkách úřadu. Smysl, proč takto postupují, je ten, že chtějí dostát svým povinnostem. Předpokládá to ovšem, že státu ještě nedošly peníze na práci úředníků a že tito úředníci nemají nic lepšího na práci. U Evropské komise je to na mnoha úsecích podobné, takže věřme, že hojně využívání prefabrikovaných odpovědí z příruček v právních analýzách napomůže k efektivnosti práce úředníků.

Za druhé nemohu opomenout, že oponovaná práce vyústila do řady návrhů tzv. systémových úprav v oblasti sociálních služeb, včetně legislativních návrhů a návrhů změny systému financování.

Souhlasím s tím, co autoři měli na mysli, když poměrně neumělými slovy napsali v manažerském souhrnu: „Z hlediska splnění pravidel veřejné podpory EU v režimu SGEI není nutno mnoho legislativních změn, důležitější jsou prováděcí podzákonná pravidla.“ České právo zatím nepracuje tak jako evropské právo s dichotomií legislativních a nelegislativních aktů, čili s rozlišováním legislativních předpisů a správních opatření. Vím sice, že oponovaná práce chválí využití institutu opatření obecné povahy v souvislosti se zákonem o elektronických komunikacích, ale o tuto souvislost pro správné pochopení významu citovaného doporučení nejde.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Podstatné z mého hlediska je to, že právo EU týkající se veřejných podpor a SOHZ nás k žádným koncepčním legislativním změnám v oblasti sociálních služeb nenutí.

Závěrem bych chtěl zdůraznit, že pro vyústění úvah do naposledy uvedené věty možná stačilo napsat práci mnohem stručněji a jasněji. Tím však nechci nikterak podrážet úsilí, které autoři práci věnovali.

Jsem zastáncem názoru, že oponent má skromně pomlčet o tom, co se mu v posuzované práci líbí, a rozhovořit se zejména o tom, co se mu v ní nelíbí. Oponent pouze nastavuje posuzované práci své kritické zrcadlo, aniž si myslí, že pravdu má on.

Nicméně chtěl bych vyjádřit přesvědčení, že o veřejných podporách a o reformě sociálních služeb se nyní na úrovni Evropské unie musí velmi vážně diskutovat v souvislosti s tak dramatickými událostmi, jakými jsou rostoucí veřejné zadlužení či potlačení sociálních nepokojů, které narušují veřejný pořádek. Naše diskuse o potřebě vytvoření nezávislého regulačního úřadu pro sociální služby anebo o zavedení plnohodnotného registru sociálních podpor řeší z hlediska evropského práva a politiky ryzí pseudoproblémy.

V Praze 10. srpna 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz